

Eduskunnan Liikenne- ja viestintävaliokunta

LiV@eduskunta.fi

Viite: Asiantuntijalausunto Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunnalle asiassa E 21/2015 vp Valtioneuvoston selvitys: Digitaalisia sisämarkkinoita koskeva strategia

RadioMedian lausunto valtioneuvoston selvitykseen digitaalisia sisämarkkinoita koskevaan komission strategiaan

Kiitämme mahdollisuudesta lausua valtioneuvoston selvitykseen Euroopan komission strategiaan digitaalisia sisämarkkinoita koskevassa asiassa. RadioMedian tehtävänä on ottaa huomioon kaupallinen radiotoimiala sekä turvata toimialan asema muuttuvilla markkinoilla. RadioMedia pitää digitalisaatiota sekä digitaalisia sisämarkkinoita mahdollisuutena uusille innovaatioille ja markkinoiden kehittymiselle. Kaupallisen radiotoimialan näkökulmasta digitaalisten sisämarkkinoiden strategian keskeisimmät kysymykset liittyvät tieto- ja viestintätekniikan verkkoihin, digitaaliseen sisällönsaantiin, tekijänoikeuksiin sekä audiovisuaalisia mediapalveluja koskevan direktiivin tarkastelemiseen liittyviin kysymyksiin.

RadioMedia kannattaa digitaalisen talouden kehittymisen edellytysten turvaamisen keinoina lähtökohtaisesti politiikka- ja lainsäädäntötoimien korkeaa laatua ja kynnystä sääntelylle sekä erityissääntelyn purkamista.

1. Digitaalisten tuotteiden ja palvelujen saatavuuden parantaminen kuluttajille ja yrityksille koko Euroopassa

Radio-ohjelma on hyvin editoitua ja tuotettua äänisisältöä, joita ovat muun muassa puhe-, tarina-, viihde-, uutis- ja musiikkisisällöt. Radio tulee aina käyttämään musiikkia osana ohjelmasisältöään tarjotakseen laadukasta sisältöä kuuntelijoille. Radiomedia kannattaa tekijänoikeuslainsäädännön kehittämistä ja selvennystä sääntöihin liiketoimimallien ja markkinoiden toimivuuden parantamiseksi.

Radion rahoitus, kuuluvuus ja mainosmarkkinat ovat hyvin pitkälle sidoksissa radion kansalliseen tai alueelliseen radiotoimijan toimilupa-alueeseen. Radion erityispiirteiden vuoksi radion tulee voida lisensoida toimintaansa tarvitsemat oikeudet läpinäkyvästi yhdeltä lisensointitalolta toiminta-alueelleen. Yhdeltä lisensointitalolta saatavat oikeudet tulisi kattaa teknologianeutraalit sekä online että offline -käyttöoikeudet. Radio on alueellisuuden lisäksi alueella käytettyyn kieleen pohjautuva media.

Edellä esitetyt asiat huomioiden radion tulee voida lisensoida tekijänoikeuksia tosiasiallisille kuuntelualueille.

Radion kuuntelun rajat ylittävää saatavuutta ja palvelujen siirrettävyyttä ei tulisi rajoittaa eikä pakollista usean maan lisensointivaatimusta tulisi säätää kaupalliselle radiotoimialalle. RadioMedia kannattaa maarajoituksiin eli ns. geoblokkaukseen liittyvien käytänteiden arviointia tilannekohtaisesti radiotoimialan erityispiirteet huomioon ottaen.

Kaupalliselle radiotoimialalle on lisäksi tärkeää selventää sääntöjä, joita sovelletaan verkossa toimivien välittäjien toimintaan tekijänoikeussuojatun sisällön suhteen, erityisesti ns. ”linkitykseen” liittyvän tulkinnan selventämistä. Radiotoiminnan harjoittajalla tulisi olla mahdollisuus kieltää sisältöjen luvaton käyttö toimijoilta, joiden liiketoiminta perustuu sisältöjen luvattomaan käyttämiseen.

RadioMedia kannattaa ratkaisujen etsimistä laillisten palvelujen tukemiseksi.

2. Digitaaliverkkojen ja innovatiivisten palvelujen menestymisen edellytykset ja tasavertaiset toimintaolosuhteet

RadioMedia kannattaa monialustaisen tulevaisuuden radion kehitystä. Sekä FM-taajuudella, digitaalisella tai simulcasting-pohjaisella että muilla teknisillä ratkaisuilla kuunneltava radio tukee tulevaisuuden radion kehitystä. Tulevaisuudessa toimiala näkee nykyisen ja uuden teknologian mahdollistavan radion kuuntelun muuttuvan eri tieto- ja viestintätekniiikan verkkoja hyödyntäväksi ns. hybridradioksi. Tulevaisuudessa FM-taajuudella kuunneltavalla radiolla on edelleen tehtävänsä; toimia ainoana toimivana tiedotusvälineenä katastrofitilanteissa, jossa ei ole saatavilla muun muassa sähköä, ja kanavana suurimmalle osalle eurooppalaisista radion kuuntelijoista.

Radio on paikallinen, alueellinen tai valtakunnallinen media. Tämän vuoksi radion kuuluvuutta koskevat päätökset tulisi tehdä kansallisella tasolla kansalliset tarpeet ja erityispiirteet huomioon ottaen. Tieto- ja viestintätekniiikan verkkoihin liittyvän päätöksenteon siirtäminen EU-tasolle ei ole tarpeellista, vaan päätökset tulisi tehdä edelleen kansallisella tasolla – siellä missä kyseistä radiota kuunnellaan.

RadioMedia kannattaa taajuushallinnon säilyttämistä kansallisessa päätäntävällässä jäsenmaiden ja toimialan erityispiirteiden huomioon ottamisen turvaamiseksi.

Radio on jo nykyisellään kuunneltavissa monialustaisena, eikä toimialalla

ole tietoa lähettämisestä tai kuuntelusta aiheutuvista rajat ylittävistä ongelmista. Radio pysyy alustasta riippumatta paikallisena, alueellisena tai kansallisena mediana, jota velvoittaa jo tällä hetkellä moninainen kansallinen lainsäädäntö. Tilanne, jossa tiukan kansallisen lainsäädännön lisäksi lisäsääntely tulisi koskemaan radiota, kuten audiovisuaalisia mediapalveluja koskeva direktiivi, tekisi radiotoiminnan harjoittamisen lähes mahdottomaksi.

Radiota koskee yhtäläillä sääntelyn epäsuhta tarjolla olevien internet- ja perinteisen radiolähetyspalveluiden välillä kuin strategiassa kuvatusti televisiosääntelyssä. Oikeuksien ja velvollisuuksien kohdistamista tulisi tarkastella teknologiarippumattomasti ja tässä valossa perinteistä radiolähetyspalvelua koskevaa sääntelyä tulisi purkaa. RadioMedia kannattaa kaikkien toimijoiden yhtäläisen toimintaedellytysten turvaamiseksi sääntelyn purkamista yksityiskohtaisen lisäsääntelyn sijaan. Mahdollinen sääntelytarve tulisi toteuttaa alan itse- ja yhteissääntelyä.

RadioMedia katsoo, ettei audiovisuaalisia mediapalveluja koskevan direktiivin soveltamisen laajentaminen koskemaan kaupallisia radioita ole tarpeen edellä kuvattujen syiden vuoksi. Sen sijaan RadioMedia kannattaa sääntelyn purkamista kaikkien toimijoiden yhtäläisen toimintaedellytysten turvaamiseksi.

RadioMedia ry

Stefan Möller
toimitusjohtaja
stefan.moller@radiomedia.fi
puh. 0400 50 88 77

Jenni Kähkönen
edunvalvontapäällikkö
jenni.kahkonen@radiomedia.fi
puh. 050 369 37 49